

भारत सरकार
वाणिज्य और उद्योग मंत्रालय
उद्योग संवर्धन और आंतरिक व्यापार विभाग
लोक सभा

अतारांकित प्रश्न संख्या: 2753

मंगलवार, 05 अगस्त, 2025 को उत्तर दिए जाने के लिए

राष्ट्रीय औद्योगिक गलियारा विकास कार्यक्रम

2753. एडवोकेट के. फ्रांसिस जॉर्ज़:

क्या वाणिज्य और उद्योग मंत्री यह बताने की कृपा करेंगे कि:

- (क) क्या सरकार ने नए औद्योगिक शहरों को "स्मार्ट सिटी" के रूप में विकसित करने के लिए राष्ट्रीय औद्योगिक गलियारा विकास कार्यक्रम (एनआईसीडीपी) की शुरुआत की है और यदि हां, तो राज्य-वार स्वीकृत प्रस्तावों सहित तत्संबंधी व्यौरा क्या है; और
- (ख) क्या सरकार ने पलक्कड़ में नोड 1-एकीकृत विनिर्माण क्लस्टर और कोच्चि में नोड 2-ग्लोबल सिटी के रूप में दो परियोजनाओं का प्रस्ताव किया था और यदि हां, तो क्या दोनों प्रस्तावों को मंजूरी दे दी गई है, यदि नहीं, तो इसके क्या कारण हैं?

उत्तर

वाणिज्य और उद्योग मंत्रालय में राज्य मंत्री
(श्री जितिन प्रसाद)

(क): जी हां, सरकार ने टिकाऊ अवसंरचना के साथ नए औद्योगिक शहरों को विकसित करने और भूखंड स्तर पर 'प्लग एंड प्ले' अवसंरचना उपलब्ध कराने के लिए राष्ट्रीय औद्योगिक कॉरिडोर विकास कार्यक्रम (एनआईसीडीपी) की शुरुआत की है।

भारत सरकार ने राष्ट्रीय औद्योगिक कॉरिडोर विकास कार्यक्रम (एनआईसीडीपी) के तहत 20 परियोजनाओं के विकास को मंजूरी दी है। अनुमोदित परियोजनाओं की सूची निम्नानुसार है:

क्रम सं.	राज्य	औद्योगिक नोड	कुल क्षेत्र (एकड़)	परियोजना लागत (करोड़)
1.	आंध्र प्रदेश	कृष्णापट्टनम औद्योगिक क्षेत्र	2006	₹ 2,139
2.		कोप्पार्थी औद्योगिक क्षेत्र	2596	₹ 2,136
3.		ओरवाकल औद्योगिक क्षेत्र	2621	₹ 2,786
4.	बिहार	आईएमसी गया	1670	₹ 1,339

5.	ગુજરાત	ધોલેરા વિશેષ નિવેશ ક્ષેત્ર	5560	₹ 2,784
6.	હરિયાણા	આઈએમસી હિસાર	2988	₹ 4,680
7.		ઇંટીગ્રેટેડ મલ્ટીમોડલ લૉજિસ્ટિક્સ હબ, નાંગલ ચૌધરી	886	₹ 1,029
8.	કર્નાટક	તુમકુરુ ઔદ્યોગિક ક્ષેત્ર	1736	₹ 1,701
9.	કેરલ	પલક્કડ ઔદ્યોગિક ક્ષેત્ર	1710	₹ 3,805
10.	મધ્ય પ્રદેશ	ઇંટીગ્રેટેડ ઇંડસ્ટ્રિયલ ટાઉનશિપ, વિક્રમ ઉદ્યોગપુરી	1026	₹ 808
11.	મહારાષ્ટ્ર	શેંદ્રા બિદકિન ઔદ્યોગિક ક્ષેત્ર	9800	₹ 1,533 (શેંદ્રા) ₹ 6,414 (બિદકિન)
12.		દિઘી પોર્ટ ઔદ્યોગિક ક્ષેત્ર	6056	₹ 5,469
13.	પંજાਬ	આઈએમસી રાજપુરા	1098	₹ 1,367
14.	રાજસ્થાન	જોધપુર પાલી મારવાડ ઔદ્યોગિક ક્ષેત્ર	1578	₹ 922
15.	તેલંગાના	જહીરાબાદ ઔદ્યોગિક ક્ષેત્ર	3245	₹ 2,360
16.	ઉત્તરાખંડ	આઈએમસી ખુરપિયા	1002	₹ 1,265
17.	ઉત્તર પ્રદેશ	એકીકૃત ઔદ્યોગિક ટાઉનશિપ, ગેટર નોએડા	747	₹ 1,714
18.		મલ્ટીમોડલ લૉજિસ્ટિક્સ હબ ઔર મલ્ટીમોડલ ટ્રાંસપોર્ટ હબ, દાદરી	1183	₹ 3,884
19.		આઈએમસી આગરા	1058	₹ 1,812
20		આઈએમસી પ્રયાગરાજ	352	₹ 658

(ખ): ચેન્નાઈ બેંગલુરુ ઔદ્યોગિક કોરિડોર (સીબીઆઈસી) કે વિસ્તાર કે ભાગ કે રૂપ મેં, રાષ્ટ્રીય ઔદ્યોગિક કોરિડોર વિકાસ કાર્યક્રમ (એનઆઈસીડીપી) કે તહેત ભારત સરકાર દ્વારા અગસ્ટ, 2024 મેં કેરલ રાજ્ય કે પલક્કડ મેં એક એકીકૃત વિનિર્માણ ક્લસ્ટર (આઈએમસી) કો અનુમોદિત કિયા ગયા હૈ। પરિયોજના કે કાર્યાન્વયન કે લિએ “કેરલ ઔદ્યોગિક કોરિડોર વિકાસ નિગમ લિમિટેડ” નામક એક વિશેષ પ્રયોજન માદ્યમ (એસપીવી) કો નિગમિત કિયા ગયા હૈ।
